PLANTEFOKUS

Omkostningerne stiger i planteavlen

Planteavlernes omkostninger stiger nu igen efter tre år i træk med fald, viser spritnye tal.

AF MORTEN IPSEN

Tre års fald i planteavlernes omkostninger er blevet afløst af en stigning, viser tal fra rapporten Produktionsøkonomi Planteavl, der bliver offentliggjort i dag.

Årsagen til stigningen er for det første, at planteavlernes finansieringsomkostninger er steget med knap 12 procent - fra 760.000 i 2011 til 851.000 i 2012. Dette skyldes blandt andet, at gælden er steget med gennemsnitligt 460.000 kr. pr. bedrift til godt 20 mio. kr. i gennemsnit pr. bedrift, hvilket skyldes både investeringer og finansiering af forrige års underskud.

For det andet er kapacitetsomkostningerne steget med over 150.000 kr. til 1.382.000 kr. i 2012. Det skyldes flere forhold: Lønomkostningerne steget med 40.000 kroner pr. bedrift, og er nu 161.000 kroner i gennemsnit. Afskrivningerne er steget med knap 60.000 kroner til 405.000 kroner, og EU-støtten, der er afkoblet fra 2005, er steget med godt 50.000 kroner til 524.000 kroner pr. bedrift i gennemsnit i 2012.

Til gengæld er omkostningerne til maskinstation faldet med 11.000 kroner til 161.000 kroner i 2012 i gennemsnit.

Maskinomkostninger

De gennemsnitlige maskinomkostninger eksklusiv arbejde for 2012 er steget en smule siden 2011, viser rapporten. Gennemsnittet dækker dog over en stor spredning imellem de enkelte bedrifter.

De gennemsnitlige maskinomkostninger på bedrifter med salgsafgrøder udgør 3.468 kr. pr. ha i 2012. I analysegrundlaget indgår driftsgrensanalyser fra bedrifter med en mindre andel

med kartofler indgår ikke. For gruppen af bedrifter med hovedproduktion af korn, udgør maskinomkostningen til sammenligning ca. 3.441 kr.

Fra 2011 til 2012 er de faste omkostninger steget med 176

af specialafgrøder. Bedrifter kr. pr. ha i årets priser, mens de variable omkostninger er faldet med 59 kr. pr. ha i årets priser. Samlet set er maskinomkostningerne steget med 117 kr. pr. ha i årets priser fra 2011 til 2012.

> Stykomkostningerne steg fra 2011 til 2012 med ca.

Ti års udvikling, omkostninger 2003-2012

146.000 kr. Men da bruttoudbyttet samtidig steg, blev dækningsbidraget ca. 665.000 kr. højere pr. bedrift i 2012 i forhold til 2011. Dækningsbidraget er på 2,42 mio. i gennemsnit pr. bedrift i 2012.

Øget driftsresultat

Driftsresultatet, målt i årets priser, er steget fra 241.000 kr. pr. bedrift i 2003 til 715.000 kr. i 2012, dog med store udsving undervejs.

Nettoinvesteringerne var i 2012 på 765.000 kroner i gennemsnit pr. bedrift.

Totaløkonomien for planteavlsbedrifter i 2012 er beregnet ud fra gennemsnitstal fra de årsrapporter, der er indberettet til Videncentret for Landbrugs økonomidatabase.

Tallene skal tages med forbehold, fordi definitionerne af bedriftstyperne fra efteråret 2011 er ændret i Videncentret for Landbrugs økonomidatabase. Tidligere skulle mindst to tredjedele af standarddækningsbidraget komme fra planteproduktionen. Den nye definition kræver, at mere end 50 pct. af omsætningen kommer fra planteproduktionen, for at bedriften kan karakteriseres som en planteavlsbedrift.

Forbehold

Derudover er der ændret i datagrundlaget og definitionerne, og derfor skal en vurdering af forskelle mellem 2011-2012 og tidligere år ske med forsigtighed og med forbehold for ændringer i datagrundlaget, skriver Videncentret for Landbrug, Planteavl, i rapporten.

Desuden udelader analysen bedrifter, hvor der er en stor indtægt fra aktiviteter udenfor planteproduktio-

Planteavl 2013, Videncentret for Landbrug, Planteavl

morten@effektivtlandbrug.dk

